

Návrh na zvýšenie pravidelného ročného príspevku Slovenskej republiky do Medzinárodného vyšehradského fondu

Medzinárodný vyšehradský fond (ďalej len ako „MVF“) je inštitucionalizovanou formou spolupráce krajín V4. Bol založený na základe iniciatívy Slovenskej republiky. Plán na jeho vytvorenie bol schválený na stretnutí predsedov vlád vyšehradských štátov v máji 1999 v Bratislave. Formálna Dohoda o založení MVF bola podpísaná v júni 2000 v Štířine pri Prahe. Bratislava bola zvolená za sídlo aj vzhľadom na optimálnu geografickú polohu pre fungovanie MVF. Administratívnu agendu MVF zastrešuje sekretariát v Bratislave, na ktorého čele stojí výkonný riaditeľ (3-ročné funkčné obdobie na rotačnom princípe). Najvyššími riadiacimi orgánmi MVF sú Konferencia ministrov zahraničných vecí Vyšehradskej skupiny a Rada veľvyslancov Vyšehradskej skupiny.

Rozpočet MVF

Ročný rozpočet fondu je v súčasnosti 10 miliónov EUR, každá krajina V4 do neho prispieva sumou 2,5 milióny EUR. Prostriedky MVF slúžia na poskytovanie grantov, štipendií a zabezpečenie rezidenčných programov v oblasti kultúry, vedy, výskumu, vzdelávania, výmeny umelcov a mladých ľudí, ako aj na projekty na podporu cezhraničnej spolupráce a rozvoja cestovného ruchu. Okrem príspevkov zakladajúcich krajín V4 fond príležitostne disponuje aj príspevkami od externých donorov, v minulosti napr. Holandska, Kórejskej republiky, Švajčiarska, Švédska, Nemecka, USA a Kanady. Vďaka tomu do rozpočtu fondu pribudlo približne 6 miliónov EUR. V roku 2024 opäť poskytla donorský príspevok Kórejská republika v sume 500 000 USD, účelom ktorého je grantová podpora projektov zameraných na západný Balkán a krajiny Východného partnerstva.

Krajiny V4 si každoročne rozdelia približne rovnakú časť prostriedkov fondu (asi 20%), zvyšná pätina smeruje do krajín bývalého Východného partnerstva a na západný Balkán (hlavne do Srbska).

Návrh zvýšenia rozpočtu

Ministri zahraničných vecí krajín V4 počas rokovania dňa 21. marca 2024 v Prahe odsúhlasili zvýšenie ročného rozpočtu Medzinárodného vyšehradského fondu na 11 miliónov EUR od roku 2025.

Cieľom je znížiť negatívne dopady inflácie a predísť úpravám v jeho prevádzke, čo by bolo v prípade zachovania súčasnej úrovne financovania v budúcich rokoch nevyhnutné. Podľa informácie zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky dňa 15. januára 2024 miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien dosiahla v roku 2023 v porovnaní s predchádzajúcim rokom v priemere 10,5 %.

Ročný príspevok bol naposledy zvýšený v r. 2021 na základe dohody predsedov vlád Vyšehradskej skupiny zo 17. februára 2021 v Krakove. Išlo o zvýšenie o 2 milióny EUR z 8 na 10 miliónov EUR, t. j. na členskú krajinu o 500 000 EUR z 2 000 000 EUR na 2 500 000 EUR príspevku ročne. Zvýšenie bolo následne schválené uznesením vlády SR č. 590 z 14. októbra 2021.